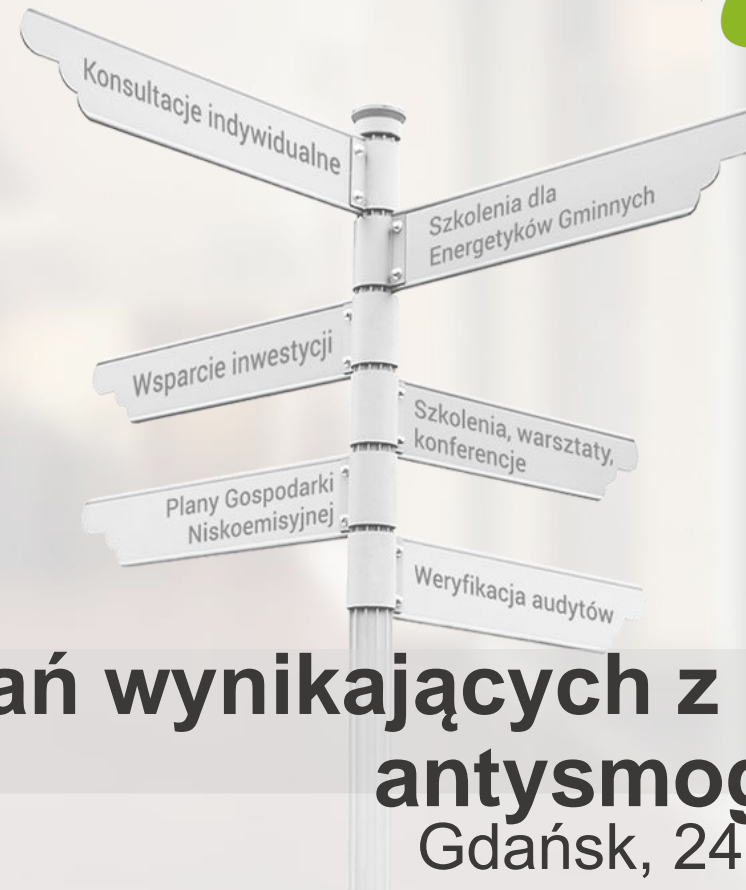

**Zainwestujmy razem
w środowisko**

Doradztwo
energetyczne

Wsparcie działań wynikających z Uchwał antysmogowych Gdańsk, 24.11.2020 r.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku

Szkolenie realizowane w ramach Projektu „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE”

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Program priorytetowy „Czyste Powietrze”

Cel programu

Poprawa efektywności energetycznej zmniejszenie/uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza pochodzących z jednorodzinnych budynków mieszkalnych, należących do osób fizycznych.

Beneficjenci

Część 1)

- będąca właścicielem/współwłaścicielem jednorodzinnego budynku mieszkalnego lub wydzielonego w budynku jednorodzinnym lokalu z wyodrębnioną księgą wieczystą o dochodzie rocznym nieprzekraczającym kwoty 100 000 zł

Część 2)

- będąca właścicielem/współwłaścicielem jednorodzinnego budynku mieszkalnego lub wydzielonego w budynku jednorodzinnym lokalu z wyodrębnioną księgą wieczystą
- Przepiętny dochód nie przekracza kwoty:
  - 1400 zł w gospodarstwie wieloosob.,
  - 1960 zł w gospodarstwie jednoosob.;
- Działalność gospodarcza: roczny przychód mniejszy niż 30x wynagrodzenia minim.

Forma dofinansowania

- Dotacja
- Pożyczka

- Podwyższony poziom dotacji
- Pożyczka
- Pożyczka dla gmin

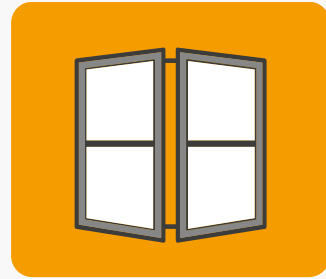
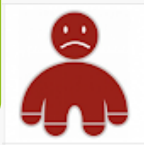
Nabór wniosków prowadzony jest w trybie ciągłym

Aktualny możliwy zakres przedsięwzięcia - od 15.05.2020

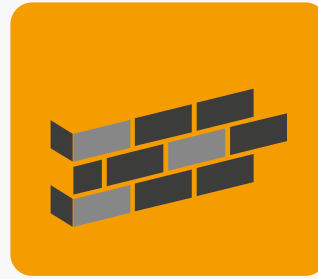
Zakres przedsięwzięcia nr 1:

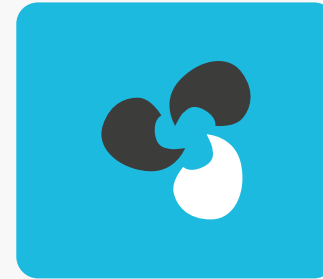
Źródła ciepła nieefektywne

Stolarka okienna i drzwiowa

Ściany zewnętrzne oraz wewnętrzne, oddzielające pomieszczenia ogrzewane od nieogrzewanych

Wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła

OZE: mikroinstalacje fotowoltaiczne

Źródła ciepła pompa ciepła

Dach lub strop

Strop nad nieogrzewaną piwnicą, podłoga na gruncie

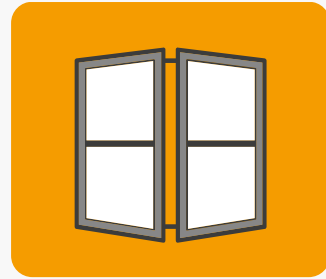
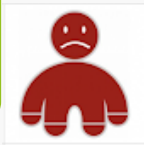
Centralne ogrzewanie i ciepła woda użytkowa kolektory słoneczne pompa ciepła c.w.u.

Aktualny możliwy zakres przedsięwzięcia - od 15.05.2020

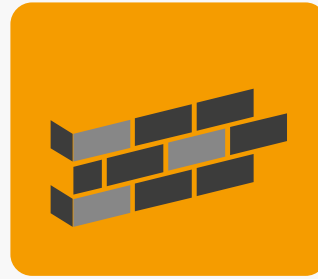
Zakres przedsięwzięcia nr 2:

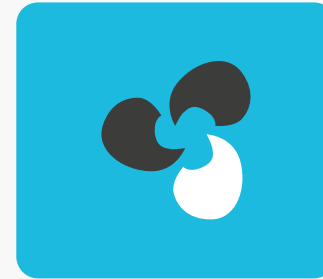
Źródła ciepła nieefektywne

Stolarka okienna i drzwiowa

Ściany zewnętrzne oraz wewnętrzne, oddzielające pomieszczenia ogrzewane od nieogrzewanych

Wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła

OZE: mikroinstalacje fotowoltaiczne

Źródła ciepła
Inne niż pompa ciepła

Dach lub strop

Strop nad nieogrzewaną piwnicą, podłoga na gruncie

Centralne ogrzewanie i ciepła woda użytkowa kolektory słoneczne pompa ciepła c.w.u.

Aktualny możliwy zakres przedsięwzięcia - od 15.05.2020

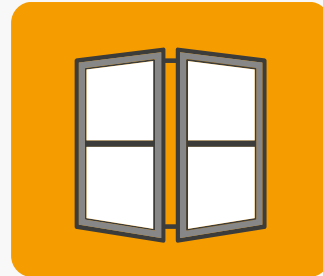

Doradztwo energetyczne

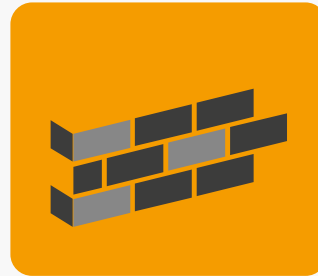
Zakres przedsięwzięcia nr 3:

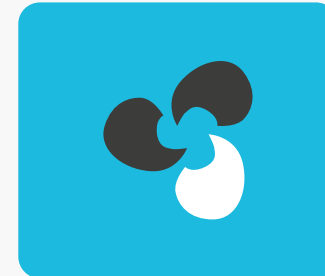
Źródła ciepła

Stolarka okienna i drzwiowa

Ściany zewnętrzne oraz wewnętrzne, oddzielające pomieszczenia ogrzewane od nieogrzewanych

Wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła

Dach lub strop

Strop nad nieogrzewaną piwnicą, podłoga na gruncie

Aspekty finansowe część 1) Programu

Zakres przedsięwzięcia	Nie obejmuje montażu paneli fotowoltaicznych	Obejmuje montaż paneli fotowoltaicznych
	Maksymalna kwota dotacji	
Zakres nr 1 (wymiana źródła na pompę ciepła + ew. pozostałe elementy)	25 000 zł	30 000 zł
Zakres nr 2 (wymiana źródła na inne źródło + ew. pozostałe elementy)	20 000 zł	25 000 zł
Zakres nr 3 (brak wymiany źródła ciepła + ew. ograniczony zakres)	10 000 zł	nie dotyczy

Koszty kwalifikowane nie mają znaczenia – aktualnie ograniczeniem finansowania jest kwota dotacji

Intensywność dofinansowania część 1) Programu

Nazwa kosztu	Maksymalna intensywność dofinansowania	Maksymalna kwota dotacji
Podłączenie do sieci ciepłowniczej	50%	10 000 zł
Pompa ciepła powietrze/woda (A+)	30%	9 000 zł
Pompa ciepła powietrze/woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej (A++)	45%	13 500 zł
Pompa ciepła powietrze/powietrze (A+)	30%	3 000 zł
Pompa ciepła grunt/woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej (A++)	45%	20 250 zł
Kocioł gazowy kondensacyjny (A)	30%	4 500 zł
Kocioł olejowy kondensacyjny (A)	30%	4 500 zł
Kotłownia gazowa (A)	45%	6 750 zł
Kocioł na węgiel (ekoprojekt, B)	30%	3 000 zł
Kocioł zgazowujący drewno (ekoprojekt, A+)	30%	6 000 zł
Kocioł na pellet drzewny (ekoprojekt, A+)	30%	6 000 zł
Kocioł na pellet drzewny o podw. standardzie* (ekoprojekt, A+, cząstki stałe $\leq 20 \text{ mg/m}^3$)	45%	9 000 zł
Ogrzewanie elektryczne	30%	3 000 zł
Instalacja centralnego ogrzewania (kolektory znak jakości „Solar Keymark”, pompy A)	30%	4 500 zł
Instalacja ciepłej wody użytkowej	30%	4 500 zł
Wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła (A)	30%	5 000 zł

Intensywność dofinansowania część 1) Programu

Zakres przedsięwzięcia (najważniejsze elementy)	Maksymalna intensywność dofinansowania	Maksymalna kwota dotacji
Audyt energetyczny	100%	1 000 zł
Dokumentacja projektowa	30%	600 zł
Mikroinstalacja fotowoltaiczna	50%	5 000 zł
Ocieplenie przegród budowlanych	30%	45 zł za m ²
Stolarka okienna (w tym parapety zewnętrzne)	30%	210 zł za m ²
Stolarka drzwiowa (w tym brama garażowa)	30%	600 zł za m ²

Aspekty finansowe część 2) Programu

Zakres przedsięwzięcia	nie obejmuje montażu paneli fotowoltaicznych	Obejmuje montaż paneli fotowoltaicznych
	Maksymalna kwota dotacji	
Zakres nr 1 (wymiana źródła ~~na pompę ciepła~~ + ew. pozostałe elementy)	~~25 000 zł~~ → 32 000 zł	~~30 000 zł~~ → 37 000 zł
Zakres nr 2 (wymiana źródła ~~na inne źródło~~ + ew. pozostałe elementy)	~~20 000 zł~~	~~25 000 zł~~
Zakres nr 3 (brak wymiany źródła ciepła + ew. ograniczony zakres)	~~10 000 zł~~ → 15 000 zł	nie dotyczy

Koszty kwalifikowane nie mają znaczenia – aktualnie ograniczeniem finansowania jest kwota dotacji

Intensywność dofinansowania część 1) i 2) Programu

Nazwa kosztu	Podstawowy poziom dofinansowania		Podwyższony poziom dofinansowania	
	Maks. int. dof.	Maks. kw. dot.	Maks. int. dof.	Maks. kw. dot.
Podłączenie do sieci ciepłowniczej	50%	10 000 zł	75%	15 000 zł
Pompa ciepła powietrze/woda	30%	9 000 zł	60%	18 000 zł
Pompa ciepła powietrze/woda o podwyższonej klasie ef. en.	45%	13 500 zł	60%	18 000 zł
Pompa ciepła powietrze/powietrze	30%	3 000 zł	60%	6 000 zł
Pompa ciepła grunt/woda o podwyższonej klasie ef. en.	45%	20 250 zł	60%	27 000 zł
Kocioł gazowy kondensacyjny	30%	4 500 zł	60%	9 000 zł
Kocioł olejowy kondensacyjny	30%	4 500 zł	60%	9 000 zł
Kotłownia gazowa	45%	6 750 zł	75%	11 250 zł
Kocioł na węgiel	30%	3 000 zł	60%	6 000 zł
Kocioł zgazowujący drewno	30%	6 000 zł	60%	12 000 zł
Kocioł na pellet drzewny	30%	6 000 zł	60%	12 000 zł
Kocioł na pellet drzewny o podwyższonym standardzie	45%	9 000 zł	60%	12 000 zł
Ogrzewanie elektryczne	30%	3 000 zł	60%	6 000 zł
Instalacja centralnego ogrzewania	30%	4 500 zł	60%	9 000 zł
Instalacja ciepłej wody użytkowej	30%	4 500 zł	60%	9 000 zł
Wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła	30%	5 000 zł	60%	10 000 zł

Intensywność dofinansowania część 1) i 2) Programu

Zakres przedsięwzięcia (najważniejsze elementy)	Podstawowy poziom dofinansowania		Podwyższony poziom dofinansowania	
	Maks. int. dof.	Maks. kw. dot.	Maks. int. dof.	Maks. kw. dot.
Audyt energetyczny	100%	1 000 zł	100%	1 000 zł
Dokumentacja projektowa	30%	600 zł	60%	1 200 zł
Mikroinstalacja fotowoltaiczna	50%	5 000 zł	50%	5 000 zł
Ocieplenie przegród budowlanych	30%	45 zł za m ²	60%	90 zł za m ²
Stolarka okienna (w tym parapety zewnętrzne)	30%	210 zł za m ²	60%	420 zł za m ²
Stolarka drzwiowa (w tym brama garażowa)	30%	600 zł za m ²	60%	1 200 zł za m ²

Zakres uprawnionych Beneficjentów oraz prawidłowe liczenie dochodu

Część 1)

Osoba fizyczna będąca właścicielem/współwłaścicielem jednorodzinnego budynku mieszkalnego lub wydzielonego w budynku jednorodzinym lokalu z wyodrębnioną księgą wieczystą o dochodzie rocznym nieprzekraczającym kwoty 100 000 zł

Pod uwagę brany jest TYLKO dochód Beneficjenta:

- stanowiący podstawę obliczenia podatku, wskazany z PIT,
- ustalony na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym,
- z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego,
- niepodlegającym opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym;

Zakres uprawnionych Beneficjentów oraz prawidłowe liczenie dochodu

Część 2)

- Będąca właścicielem/współwłaścicielem jednorodzinnyego budynku mieszkalnego lub wydzielonego w budynku jednorodzinnyim lokalu z wyodrębnioną księgą wieczystą
- Przeciętny dochód na jednego członka jego gospodarstwa wskazany w zaświadczeniu wydanym zgodnie z art. 411 ust. 10g ustawy Prawo Ochrony Środowiska nie przekracza kwoty:
  - 1400 zł w gospodarstwie wieloosobowym,
  - 1960 zł w gospodarstwie jednoosobowym;
- Działalność gospodarcza - roczny przychód Wnioskodawcy nie może przekroczyć trzydziestokrotności minimalnego wynagrodzenia w roku poprzedzającym złożenie wniosku.

Program CzP:

Wnioskodawca powinien uzyskać od wójta, burmistrza lub prezydenta miasta zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jego gospodarstwa domowego.

Prawo ochrony środowiska, art. 411 ust. 10g:

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta może upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu gminy, kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy (...) do prowadzenia postępowań w sprawach, o których mowa w ust. 10g, w tym do wydawania w tych sprawach zaświadczeń.

Okres kwalifikowalności kosztów

- Poniesienie pierwszego kosztu kwalifikowanego może nastąpić nie wcześniej niż sześć miesięcy przed datą złożenia wniosku o dofinansowanie, ale nie wcześniej niż 15.05.2020 r.
- Finansowane są również zadania zakończone przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie, ale nie wcześniej niż przed 15.05.2020 r.

Przykład:

Wniosek złożony 10.11.2020 r.

Koszty kwalifikują się od 15.05.2020 r.

Realizacja zadania do: 10.11.2023 r

Okres realizacji przedsięwzięcia wynosi do 30 miesięcy od daty złożenia wniosku o dofinansowanie, lecz nie później niż do 30.06.2029 r.

W sytuacjach niezależnych od Beneficjenta, których następstw nie mógł uniknąć mimo zachowania należytej staranności, w szczególności ze względu na epidemię COVID-19, na uzasadniony wniosek Beneficjenta, WFOŚiGW może przedłużyć maksymalny okres realizacji przedsięwzięcia o okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, nie dłużej niż do 30.06.2029.

Utrzymane zapisy

- Udział średniorocznej powierzchni, na której prowadzona jest **działalność gospodarcza** (wg prawa unijnego), w całkowitej ogrzewanej powierzchni budynku, proporcjonalnie pomniejsza dotację (maksymalna powierzchnia pod prowadzenie działalności gospodarczej – **30%**)
- Przedsięwzięcie nie może być realizowane w budynkach **wykorzystywanych sezonowo** (np. domki letniskowe), budynkach gospodarczych* oraz w częściach istniejących budynków będących „dobudówką”,
- Jeśli w budynku mieszkalnym wydzielono lokale mieszkalne **osobną księgą wieczystą**, dotacja przysługuje osobno **na każdy lokal** (niezależnie kiedy został on wydzielony),
- Wymieniane **źródło ciepła** na paliwo stałe musi być **trwale wyłączone z użytku**;

Nowe wymagania

- Minimalna kwota dotacji to 3.000 zł – nie dotyczy zadań w zakresie których jest zakup i montaż źródła ciepła,
- W ramach Programu można dofinansować zakup i montaż JEDNEGO źródła ciepła na potrzeby ogrzewania,
- W ramach Programu można złożyć tylko JEDEN wniosek w ramach Programu (najlepiej kompleksowy). W przypadku osób, które skorzystały z poprzedniej wersji Programu, mogą złożyć one wniosek ponownie w nowej wersji Programu, ale na inny zakres,
- **W przypadku gdy budynek jest podłączony do sieci dystrybucji gazu, nie udziela się dofinansowania na zakup i montaż kotła na paliwo stałe,**
- W przypadku posiadania zarówno nieefektywnego kotła na paliwo stałe oraz kotła gazowego możliwa jest wymiana tego pierwszego pod warunkiem, że ilość pobieranego paliwa gazowego (średnia z ostatnich 3 lat przed dniem złożenia wniosku) nie jest wyższa niż 5 600 kWh/rok;

Nowe wymagania

- Aktualnie brak preferencji podłączenia budynku do miejskiej sieci ciepłowniczej,
- Na przedsięwzięcia realizowane w budynkach, w których został złożony wniosek na pozwolenie na budowę / zatwierdzenie projektu budowlanego / dokonanie zgłoszenia budowy lub wykonania robót budowlanych po 31 grudnia 2013 r. nie finansuje się ocieplenia przegród budowlanych, wymiany stolarki okiennej oraz drzwiowej,
- Brak bezpośredniego wymogu spełnienia Warunków Technicznych na rok 2021, jednakże realizacja zadania musi być zgodna z prawem lokalnym (np. uchwałą antysmogowa) oraz prawem budowlanym, z którego wynika, że przy realizacji docieplenia na powierzchni przynajmniej 25% powierzchni przegród należy realizować zadanie według aktualnych wymogów Warunków Technicznych,

Uniknięcie podwójnego finansowania

W przypadku gdy Wnioskodawca otrzymał dofinansowania z innych programów finansowanych ze środków publicznych po 1 stycznia 2014 r. ale do 30.04.2020, jak np.:

- Regionalny Program Operacyjny,
- Gminne programy ograniczenia niskiej emisji,
- Program „Mój Prąd”

może otrzymać dofinansowanie z Programu na zakres przedsięwzięcia, na który nie otrzymał dofinansowania z powyższych programów.

Wyjątek stanowi program „Stop Smog”, w którym uczestnictwo wyklucza możliwość skorzystania z Programu „Czyste Powietrze”.

Finansowanie np. z programów gminnych udzielone od 1 maja 2020 r. nie wyklucza ze starania się o finansowanie z programu Czyste Powietrze.

Składanie wniosku o dofinansowanie

1. Strona internetowa WFOŚiGW www.wfos.gdansk.pl

Wersja elektroniczna składana poprzez Portal Beneficjenta (zakładka)

ORAZ

Wersja papierowa przesłana / dostarczona do WFOŚiGW

2. www.gov.pl (dla osób posiadających profil zaufany)

Wyłącznie wersja elektroniczna

Wnioski przesłane ePUAP-em nie podlegają ocenie

Wniosek o płatność

- Do rozliczenia można złożyć maksymalnie **trzy Wnioski o Płatność** (dwa częściowe oraz końcowy) oraz nie można dzielić poszczególnej kategorii wydatków (np. ocieplenia) na odrębne WoP
- W ramach jednego wniosku o płatność należy rozliczyć **wszystkie koszty należące do danej kategorii kosztów**
- **Ostatni** wniosek o płatność powinien być złożony najpóźniej do **30 dni od daty zakończenia przedsięwzięcia**
- W przypadku realizacji prac w zakresie: instalacji **centralnego ogrzewania** oraz **ciepłej wody użytkowej, wentylacji mechanicznej** z odzyskiem ciepła, **ocieplenia** przegród budowlanych, **stolarki okiennej i drzwiowej siłami własnymi**, wypłata dotacji po złożeniu końcowego wniosku o płatność będzie poprzedzona **kontrolą** podczas wizytacji końcowej.
- Wfośigw dokona wypłat kwoty dotacji w terminie **do 30 dni** od dnia przedłożenia **kompletnego** wypełnionego wniosku o płatność

Etapy wprowadzania Programu Czyste Powietrze

ETAP 1 – od 15.05.2020

Właściciele/współwłaściciele
budynków jednorodzinnych o
dochodach do 100 000 zł

DOTACJA
podstawowy poziom
dofinansowania

ETAP II - od 21.10.2020

Właściciele/współwłaściciele
budynków jednorodzinnych
o dochodach 1 400/1 960 zł
na osobę

DOTACJA
podwyższony poziom
dofinansowania

Etap III – od 2021 ?

Właściciele/współwłaściciele
budynków jednorodzinnych o
dochodach do 100 000 zł

Właściciele/współwłaściciele
budynków jednorodzinnych o
dochodach 1 400/1 960 zł na
osobę

POŻYCZKA
Za pośrednictwem sektora
bankowego

Etap III – pożyczka oraz dotacja z przeznaczeniem na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego

1. Wnioskodawca składa wniosek o dofinansowanie w banku równocześnie z wnioskiem o kredyt;
2. Dotacją objęta jest wyłącznie część kredytu wykorzystana na koszty kwalifikowane wskazane w załączniku nr 2 do Programu;
3. Warunkiem wypłaty dotacji na częściową spłatę kapitału kredytu jest wypłata Beneficjentowi kredytu przez bank;
4. Dotacja zostanie wypłacona przez WFOŚiGW po przedstawieniu dokumentów Beneficjenta wskazanych w umowie o dofinansowanie, potwierdzających zrealizowanie całości przedsięwzięcia, bezpośrednio na rachunek kredytowy Beneficjenta prowadzony przez bank w terminie 30 dni;
5. Bank udziela kredytu z własnych środków;
6. Szczegółowe prawa i obowiązki banku udzielającego kredytu w ramach Programu zostaną określone w umowie dotyczącej współpracy z bankiem.

BAZA WIEDZY

O PROGRAMIE „CZYSSTE POWIETRZE” 2.0

INFORMACJE O PROGRAMIE

Strona internetowa

• czystepowietrze.gov.pl

Infolinia 22 340 40 80

- dla każdego: pytania dotyczące programu
- od poniedziałku do piątku, 8:00-16:00

Właściwe terytorialnie wojewódzkie fundusze ochrony środowiska

• dla każdego: pytania o status złożonego wniosku

Infolinia 22 340 40 90

- tylko dla gmin: pytania dotyczące współpracy przy wdrażaniu programu
- od poniedziałku do piątku, 8:00-16:00

Akademia Czystego Powietrza

czystepowietrze.gov.pl/akademiaczystegopowietrza
pakiet praktycznych i fachowych szkoleń, w tym np.: instruktaż wypełniania wniosku o dotację, karty produktów i etykiety energetyczne, ulga termomodernizacyjna, najczęściej popełniane błędy przy termomodernizacji budynków

WARTO WIEDZIEĆ

Dwie ścieżki składania wniosków w programie

- **elektronicznie** przez Internet na rządowym portalu gov.pl
- **papierowo** przez Portal Beneficjenta dostępny na stronie właściwego wfośigw

Poziomy dofinansowania

- do 20 tys. zł w podstawowej wersji
- do 32 tys. zł dla mniej zamożnych (wymóg: zaświadczenie o dochodzie wydane przez gminę)
- **dotkowe bonusy** za instalację pompy ciepła oraz instalację fotowoltaiczną

Ulga termomodernizacyjna

- do 53 tys. zł ulgi termomodernizacyjnej w rozliczeniu PIT
- dotację w ramach programu „Czyste Powietrze” można łączyć z termomodernizacyjną ulgą podatkową (korzyści uzyskane przez beneficjenta wzajemnie się uzupełniają)

PRZYDATNE NARZĘDZIA

Listy urzędzeń zgodnych z programem

czyste-urzadzenia.ios.edu.pl

dotychczasowa lista urzędzeń grzewczych na paliwa stałe, ciekłe i gazowe, a także urzędzeń wykorzystujących OZE (kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne, pompy ciepła)

lista-zum.ios.edu.pl

nowa, rozbudowana lista z dodatkowymi elementami: materiały izolacyjne, stolarka okienna i drzwiowa

Kalkulatory

kalkulatorczystepowietrze.kape.gov.pl

pomaga wyliczyć grubość izolacji termicznej domu przy ociepleniu wybranych przegród budowlanych (m.in. ścian, stropodachu, podłóg) oddzielających pomieszczenia ogrzewane od nieogrzewanych

czystepowietrze.gov.pl/kalkulator-dotacji

ułatwia wyliczenie kwoty dotacji na planowane przedsięwzięcie w zależności od wybranych zadań kwalifikujących się do dofinansowania

Cele programu STOP SMOG

1. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń pochodzącej z domów jednorodzinnych – termomodernizacja, wymiana źródeł ciepła
2. Poprawa jakości powietrza w najbardziej zanieczyszczonych miejscowościach
3. Wsparcie osób dotkniętych tzw. **ubóstwem energetycznym**

RZĄDOWY PROGRAM
**SMOG
STOP**

Co wyróżnia program STOP SMOG?

Program STOP SMOG jest unikatowy z kilku powodów:

- Gmina występuje w roli inwestora
- Beneficjentem są osoby ubogie energetycznie, które często nie mają innej możliwości na sfinansowanie inwestycji
- Mieszkaniec podpisuje umowę z gminą i udostępnia swój dom na potrzeby realizacji prac
- Maksymalne ułatwienie dla mieszkańców ubogich energetycznie, którzy zwykle mają ograniczoną wiedzę nt. efektywności energetycznej, źródeł finansowania
- Realne wsparcie w walce z ubóstwem energetycznym

Ubóstwo energetyczne

Gospodarstwo domowe jest **ubogie energetycznie**, jeżeli ma trudności w zaspokojeniu swoich **potrzeb energetycznych** z powodu:

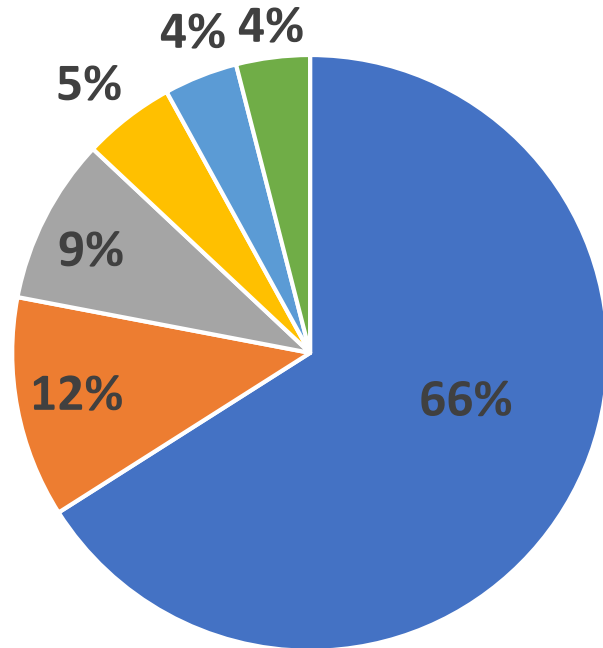
- **niskiego dochodu** lub
- **charakterystyk mieszkania.**

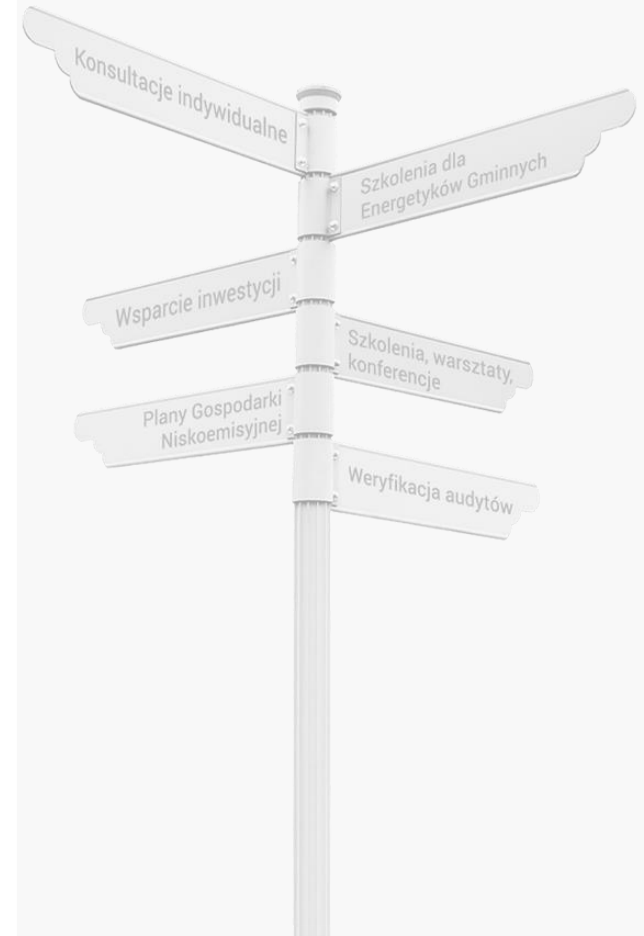
Jeśli koszt zaspokojenia potrzeb energetycznych jest **tak wysoki**, że członkowie gospodarstwa domowego stają przed dylematem, czy **ograniczać te potrzeby**, czy też **oszczędzać kosztem innych dóbr**, np. żywności, leków czy edukacji, to mówimy o **ubóstwie energetycznym**.

Ubóstwo energetyczne

Struktura ubóstwa energetycznego według miejsca zamieszkania

	Odsetek osób wg miejsca zamieszkania
■ wieś	20%
■ miasto poniżej 20 tys.	12%
■ miasto 20-99 tys.	6%
■ miasto 100-199 tys.	8%
■ miasto 200-499 tys.	6%
■ miasto 500 tys. i więcej	4%

ŹRÓDŁO: IBS, 2017; ZRÓŻNICOWANIE REGIONALNE UBÓSTWA ENERGETYCZNEGO W

Program STOP SMOG

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 6 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2019 poz. 51)

Instytucja realizująca program

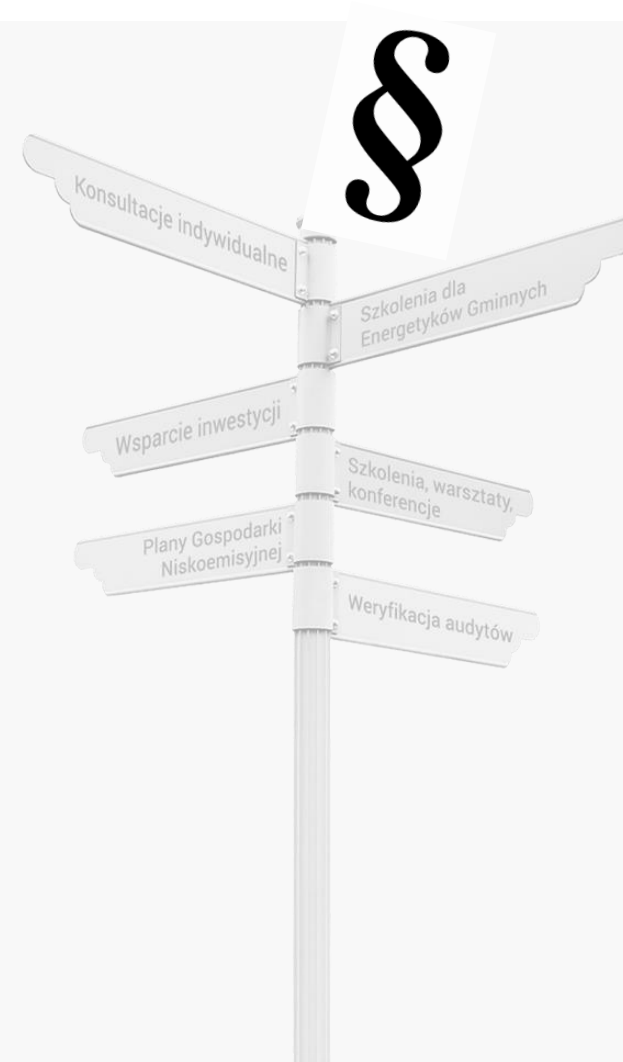
Ministerstwo
Rozwoju

Stan
aktualny

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Projekt

Program STOP SMOG

Dla kogo?

Program dla **wszystkich gmin/miast***, które mają problem z jakością powietrza tj.:

- Udokumentowany zły stan powietrza

Zakres rzeczowy

- Termomodernizacja domów jednorodzinnych osób ubogich energetycznie

Wysokość wsparcia

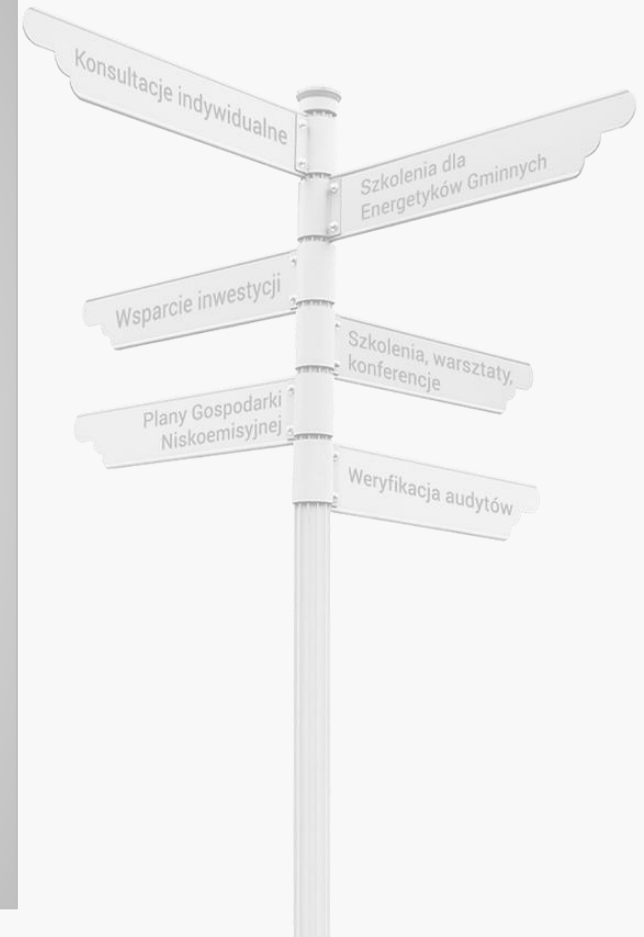
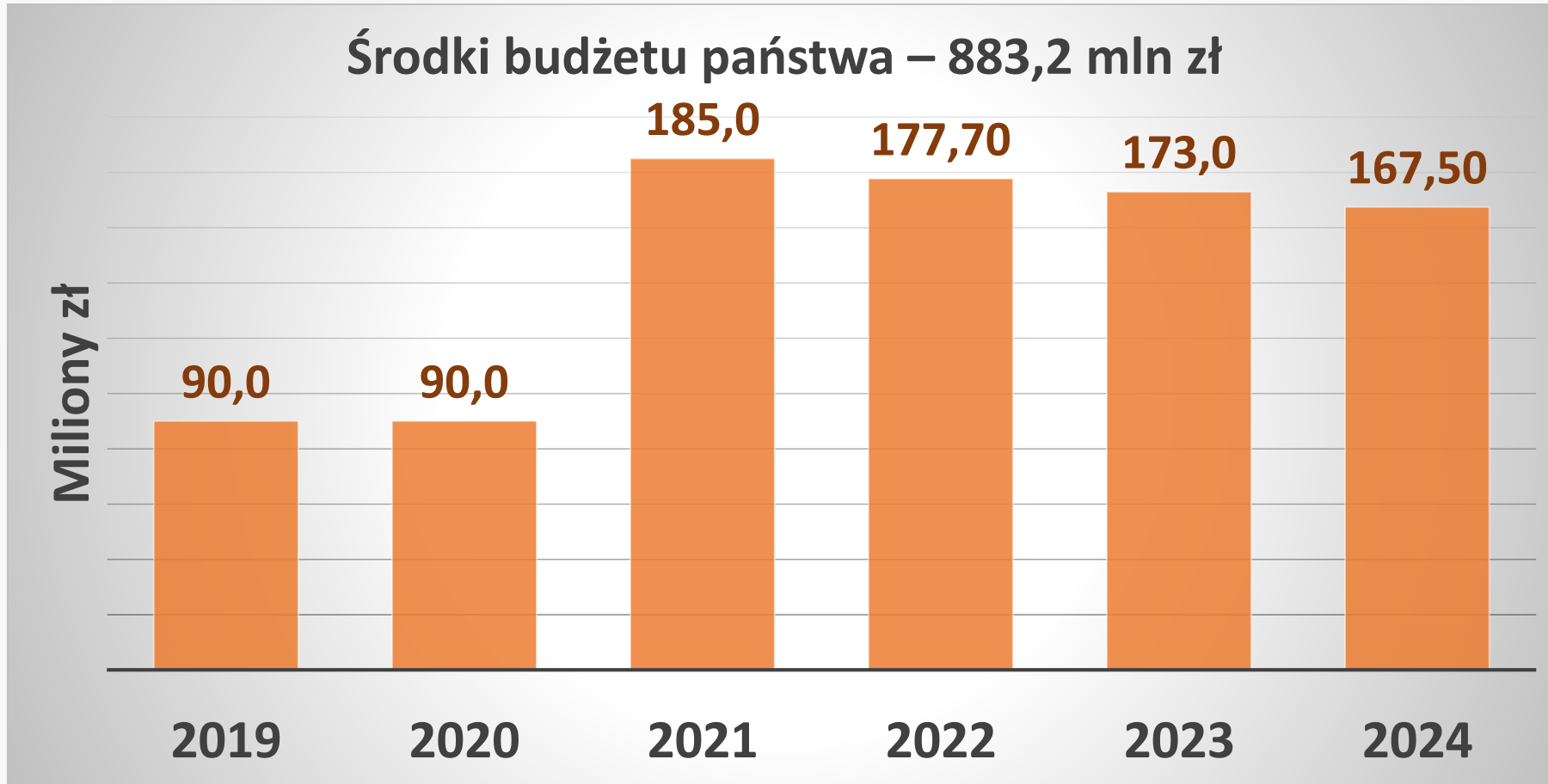
- Wsparcie dla mieszkańca
    - Dotacja do 70% z budżetu państwa
    - Środki do 30% z budżetu gminy (w tym ew. wkłady własne mieszkańców)
- Dla miast powyżej 100 tys. mieszkańców środki z budżetu powyżej 30%

Porozumienie może być zawarte z:

- Z gminą / z gminą, związkiem gmin lub powiatem

Budżet programu

Program STOP SMOG – zmiany

Program jest w trakcie wprowadzania zmian

Etapy:

- Konsultacje publiczne i uzgodnienia międzyresortowe projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska (od 29 stycznia 2020 r.)
- W ramach konsultacji publicznych uwagi i opinie do projektowanych zmian można było przekazywać drogą elektroniczną na adres sekretariatdgn@mr.gov.pl – do dnia 19 lutego 2020 r.
- Lipiec 2020 r. - uzgodnienia projektu w ramach Rady Ministrów
- Po przyjęciu przez Radę Ministrów – skierowanie projektu do Sejmu (17.08.2020 r.)
- 27.10.2020 – przyjęcie przez Sejm (po poprawkach Senatu)
- 28.10.2020 – przekazanie Prezydentowi do podpisu
- 13.11.2020 – podpis Prezydenta

**W prezentacji uwzględniony jest stan aktualny Programu oraz
zgodny z projektem nowelizacji**

Warunki przystąpienia dla gmin

NIE
dla **SMOGU**

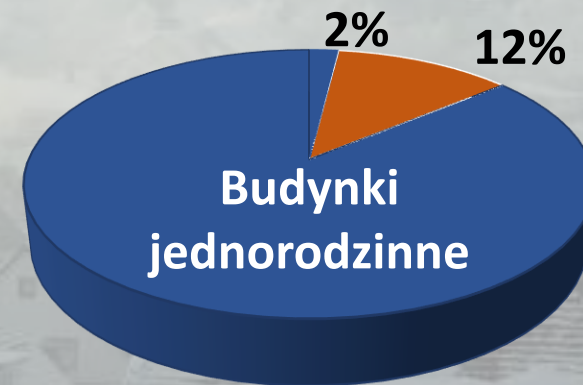
1. Obowiązywanie na obszarze gminy „uchwały antysmogowej” – zgodnie z art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska

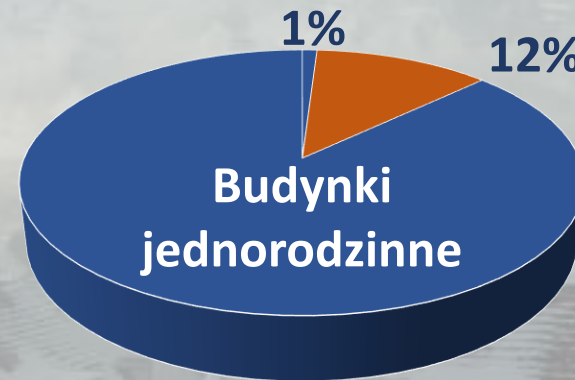
Warunki przystąpienia dla gmin

2. Przedsięwzięcia niskoemisyjne obejmą **od 2% do 12%** łącznej liczby budynków mieszkalnych jednorodzinnych w gminie (nie dotyczy miast pow. 100 000)

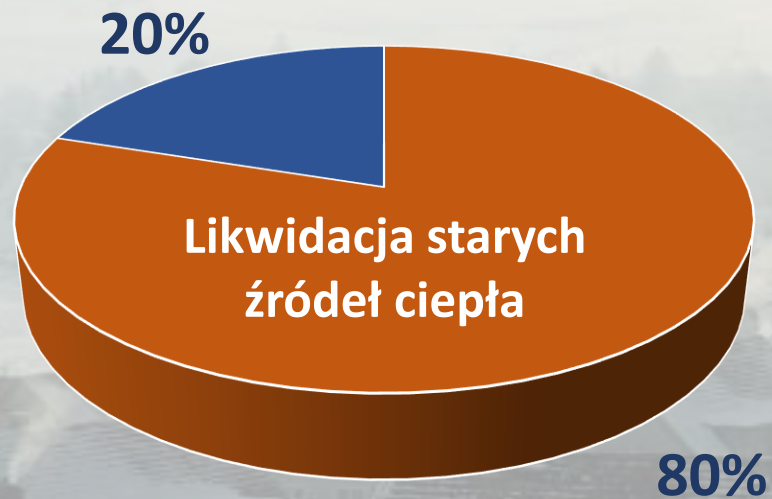
Warunki przystąpienia dla gmin

2. Przedsięwzięcia niskoemisyjne obejmą **od 1% (lub 20 budynków) do 12%** łącznej liczby budynków mieszkalnych jednorodzinnych w gminie

Warunki przystąpienia dla gmin

3. Uzyskanie wymiernego efektu - wymiana lub likwidacja urządzeń niespełniających standardów niskoemisyjnych w **co najmniej 80% budynkach objętych porozumieniem**

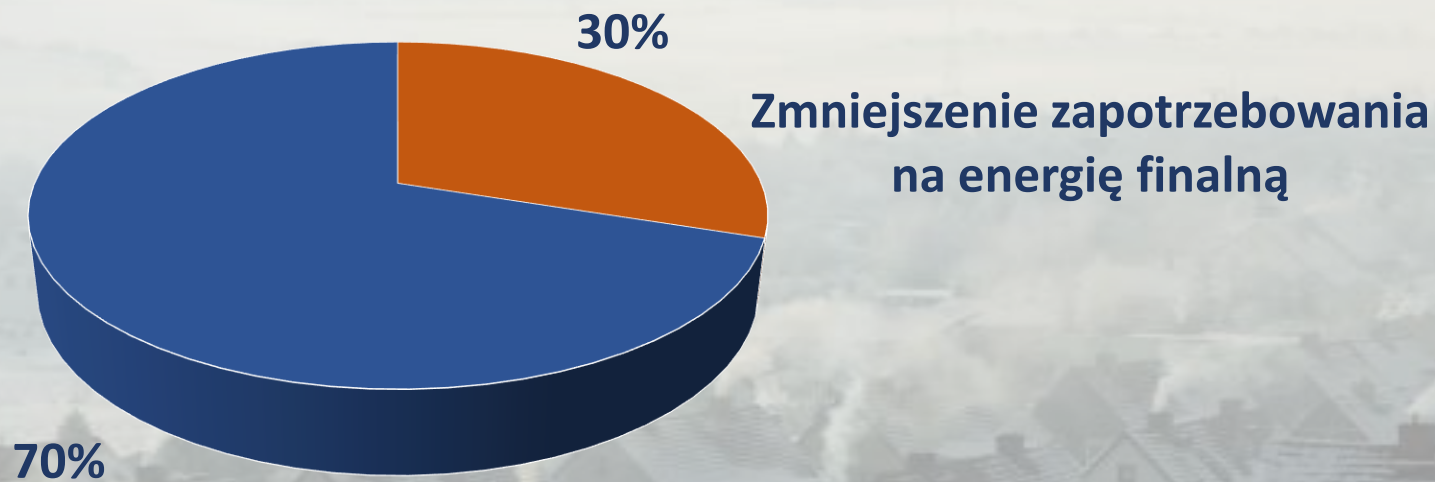
Warunki przystąpienia dla gmin

4. Szacowane zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło grzewcze liczone łącznie dla wszystkich przedsiębiorstw niskoemisyjnych wyniesie **nie mniej niż 50% energii finalnej**

Warunki przystąpienia dla gmin

4. Szacowane zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło grzewcze liczone łącznie dla wszystkich przedsięwzięć niskoemisyjnych wyniesie **nie mniej niż 30% energii finalnej**

Warunki przystąpienia dla gmin

5. Zobowiązanie gminy do zabezpieczenia środków w wysokości **30% kosztów realizacji porozumienia** (w przypadku miast pow. 100 000 mieszkańców, wkład gminy będzie wyższy niż 30% kosztów realizacji porozumienia)

Zasady współpracy

- Wypłata dotacji dla Gminy w formie zaliczki
- Porozumienie zawierane na **3 lata** – w tym okresie Gmina musi wydatkować otrzymane środki (**Projekt – 4 lata** jeśli >2% budynków)
- Gmina pełni rolę inwestora
- Koszt - średnio **53 000 zł** na jeden budynek (czyli 37 100 zł dotacji ze środków FTiR*)
- **Do 5%** wartości porozumienia na obsługę programu, m.in. edukację mieszkańców
- Gmina może zażądać wkładu własnego mieszkańców $\leq 10\%$ wartości porozumienia (poza porozumieniem z MR)
- Miasta **powyżej 100 000 mieszkańców** – odrębne warunki porozumienia (finansowanie)
- Środki są wypłacane gminie przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) ze środków zgromadzonych w Funduszu Termomodernizacji i Remontów (FTiR)

Obowiązki gminy – realizacja przedsięwzięcia

- ✓ Przedsięwzięcia są planowane, przygotowywane, realizowane **przez gminę**
- ✓ Gmina **dokonyuje inwentaryzacji i selekcji obiektów** na przedsięwzięcia niskoemisyjne – dobór rodzaju przedsięwzięcia niskoemisyjnego do obiektu
- ✓ Gmina podpisuje **umowy z beneficjentami** umożliwiające wykonywanie przedsięwzięć na terenie nieruchomości
- ✓ Gmina przeprowadza **zamówienie na usługi i dostawy oraz roboty** budowlane w ramach przedsięwzięć
- ✓ Gmina zapewnia utrzymanie efektów inwestycji przez okres **10 lat (5 lat)**
- ✓ W uzasadnionych przypadkach (np. zły stan techniczny budynku) gmina ma możliwość kupna urządzeń i ich instalacji jako **własny środek trwały, a następnie udostępnienia ich beneficjentom**
- ✓ Gmina może ustanowić w regulaminie inny tryb realizacji polegający na udzielaniu dotacji celowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji tych przedsięwzięć zgodnie z art. 403 ust. 4-6 POŚ

Dla których mieszkańców

Gmina może podpisać w ramach Programu umowę z mieszkańcem, który m.in.:

- jest właścicielem/współwłaścicielem/posiadaczem samoistnym **budynku jednorodzinnego** (Projekt – także budynku jednorodzinnego z zasobów mieszkalnych gminy)
- spełnia wskazany w ustawie **próg dochodowy** (ustawa o dodatkach mieszkaniowych)
- spełnia wskazany w ustawie **próg majątkowy** (ustawa o dodatkach mieszkaniowych)
- faktycznie **zamieszkuje** w budynku
- wyrazi zgodę m.in. na **udostępnienie budynku** do celów inwestycji
- spełni **dotatkowe warunki** określone przez gminę

Próg dochodowy i majątkowy

Próg dochodowy – średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie ostatnich 3 miesięcy (**Projekt – w (przed)ostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok zawarcia umowy**) nie może przekraczać kwoty najniższej emerytury w wysokości:

175% – w gospodarstwie jednoosobowym

125% – w gospodarstwie wieloosobowym

**Projekt: podwyższenie progu
dochodowego (zł):**

1 245 zł >>> 1 600 zł

1 743 zł >>> 2 100 zł

Kryterium majątkowe – 424 000 zł (wraz z wartością nieruchomości)

Projekt:

Kryterium majątkowe – 53 000 zł (bez nieruchomości)

Zakres rzeczowy

Przedsięwzięcie niskoemisyjne:

1. **wymiana urządzeń/systemów grzewczych** ogrzewających budynki lub wodę użytkową z niespełniających standardów niskoemisyjnych **na urządzenia spełniające standardy niskoemisyjne**
2. likwidacja urządzeń jak w 1) + **przyłączenie do sieci ciepłowniczej, elektroenergetycznej lub gazowej**
3. **termomodernizacja + ew. 1) lub 2)**

Standard niskoemisyjny:

- wymagania ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe (KE 1189/2015)
- wymagania ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy (KE 1188/2015)
- wymagania przepisów odrębnych, w tym aktów prawa miejscowego
- dla urządzeń zasilanych energią elektryczną, gazem, pomp ciepła – wymagania zgodne z normami i odrębnymi przepisami**

Koszty kwalifikowane

- **likwidacja/wymiana urządzeń lub systemów grzewczych na spełniające standardy niskoemisyjne** albo wykorzystujące paliwa gazowe albo energię el.
- **przyłączenia budynku** do sieci ciepłowniczej sieci elektroenergetycznej/gazowej
- **docieplenia ścian, stropów, podłóg, fundamentów, stropodachów i dachów**
- **likwidacja mostków cieplnych**
- **wymiana stolarki okiennej i drzwiowej**
- **modernizacja systemu ogrzewania, wentylacji** lub systemu c.w.u.
- **wyraźne wskazanie możliwości montażu OZE**
- **instalacja lub wymiana urządzeń pomiarowo – kontrolnych** (innych niż OSD)
- **projekty** budowlane lub techniczne oraz inna dokumentacja
- **audyty** potwierdzające zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło grzewcze

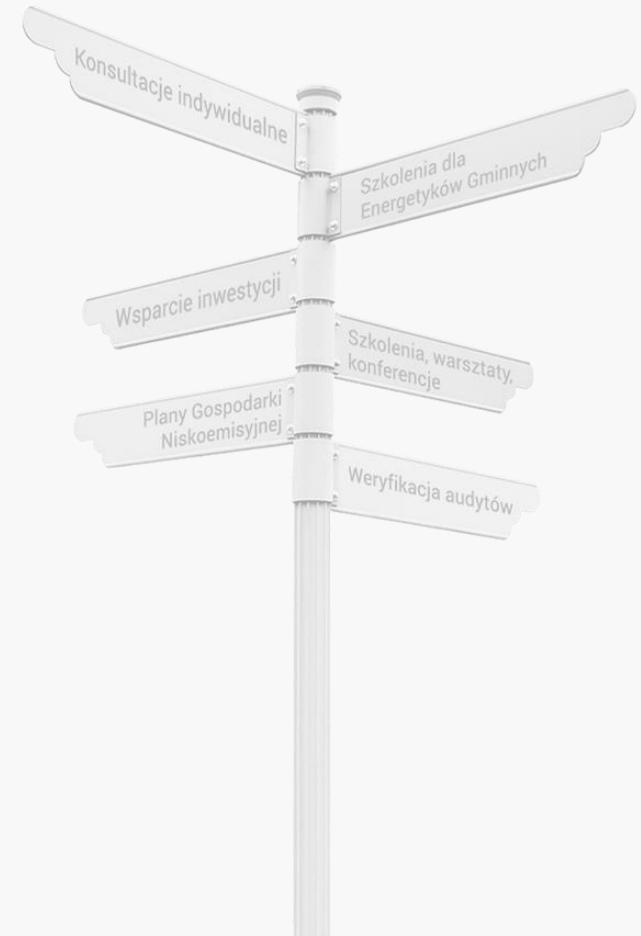
koszty **innych prac budowlanych** niezbędnych do realizacji przedsięwzięć związanych z efektywnością energetyczną, jednakże stanowiące nie więcej niż 20% łącznych kosztów

koszty **serwisu i konserwacji** w okresie utrzymania efektów przedsięwzięć niskoemisyjnych

koszty **nadzoru** inwestorskiego

koszty przygotowania wniosku w okresie **do 9 miesięcy** przed datą zawarcie porozumienia

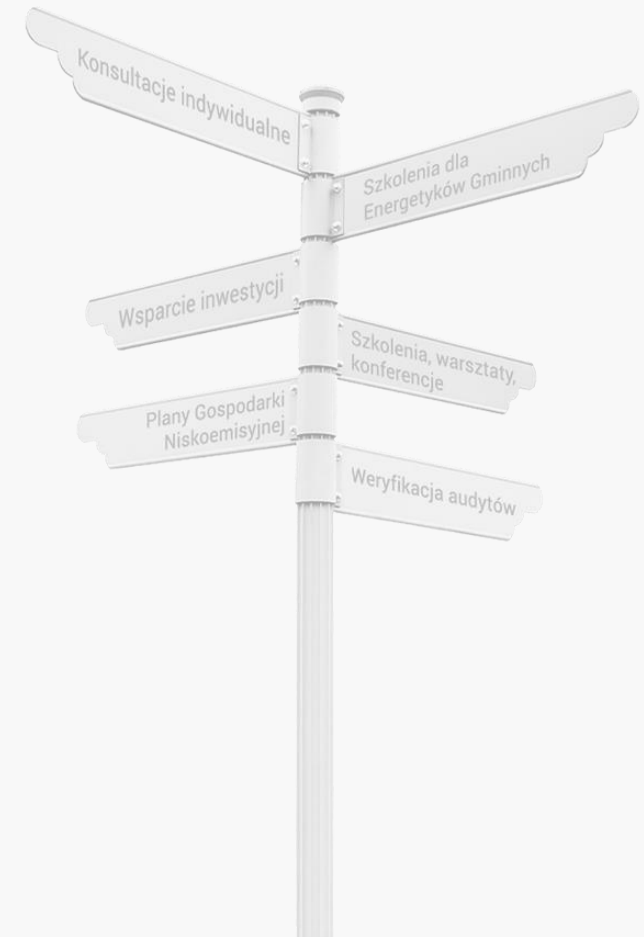
- **inne koszty do 5% kosztów porozumienia**, m.in. koszty usług doradztwa energetycznego, **koszty obsługi/zarządzania programem na poziomie gminy**

Porozumienie – krok po kroku

Jeden z możliwych scenariuszy realizacji porozumienia:

1. Uchwała antysmogowa i **Gminny Program Niskoemisyjny**
2. Przygotowanie zakresu wniosku o dofinansowanie/Porozumienia
3. Złożenie wniosku i ew. uzupełnienia/korekty
4. Zawarcie Porozumienia
5. Realizacja inwestycji przez gminę + sprawozdanie do MR
6. Utrzymanie i potwierdzenie przez gminę osiągniętych efektów Porozumienia

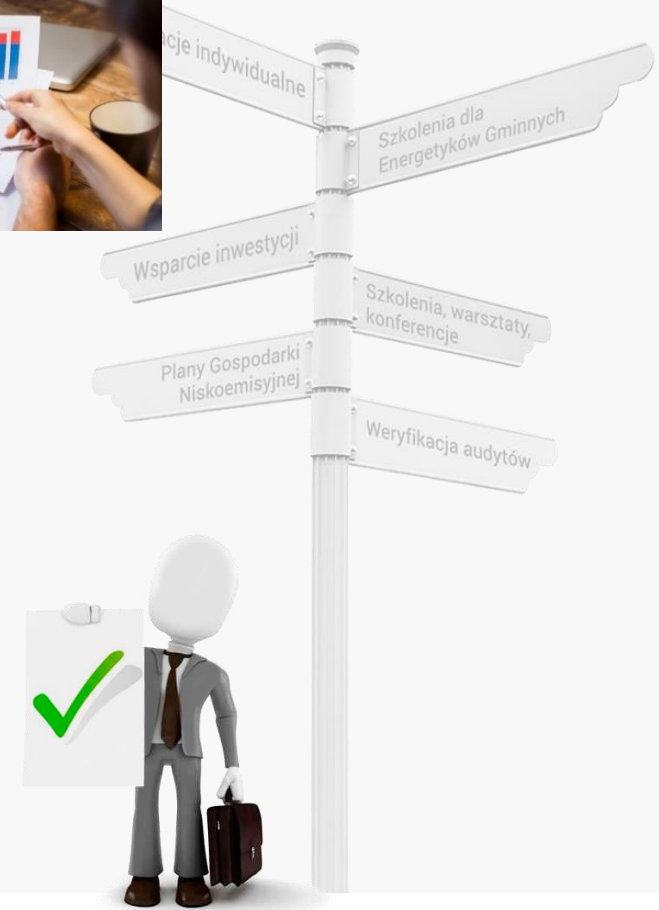
Utrzymanie i potwierdzenie przez gminę osiągniętych efektów Porozumienia

- Gmina musi potwierdzić osiągnięcie efektów realizacji porozumienia
- Gmina organizuje zasoby niezbędne do przygotowania i nadzoru nad realizacją przedsięwzięć niskoemisyjnych oraz nad trwałością inwestycji

Gmina zapewnia utrzymanie efektów inwestycji przez okres 10 lat (5 lat) tj.:

- Zapewnia dostęp do usług **doradztwa energetycznego**
- **Weryfikuje, co najmniej raz w roku**, przez okres 10 lat (5 lat) przestrzeganie warunków przez beneficjentów

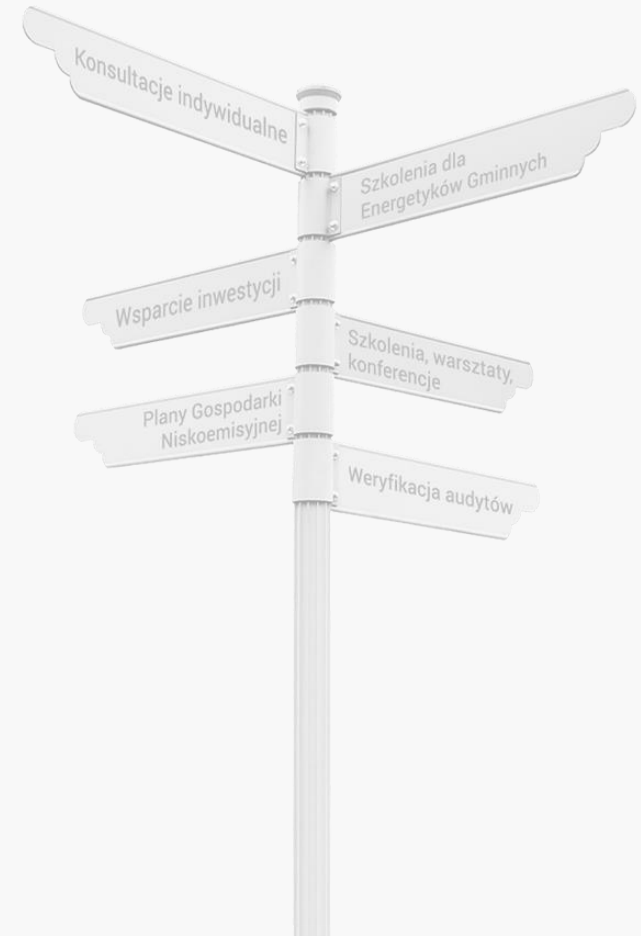

Utrzymanie i potwierdzenie przez gminę osiągniętych efektów Porozumienia

Gmina **weryfikuje** czy są przestrzegane m.in. poniższe warunki:

1. Zakaz stosowania jakichkolwiek dodatkowych urządzeń grzewczych na paliwo stałe **niepełniających standardów niskoemisyjnych**
2. Zakaz **usuwania lub naruszania** integralności urządzeń/systemów grzewczych
3. Zakaz spalania **odpadów**
4. Eksploatowanie urządzeń/systemów **zgodnie z instrukcją**
5. Czyszczenie **przewodów kominowych** przez osoby posiadające uprawnienia kominiarskie, w terminach określonych w przepisach o ochronie przeciwpożarowej oraz w przepisach techniczno-budowlanych

Po podpisaniu Porozumienia gmina ma wobec MR / **NFOŚiGW** zobowiązania sprawozdawcze (kwartalne, końcowe oraz w okresie trwałości)

Zawarte porozumienia

Skawina

- Porozumienie - 06.2019
- 15,9 mln zł
- 300 budynków

Sucha Beskidzka

- Porozumienie - 07.2019
- 2,65 mln zł
- 50 budynków

Pszczyna

- Porozumienie - 10.2019
- 15,6 mln zł
- 286 budynków

Niepołomice

- Porozumienie - 06.2020
- 7,4 mln zł
- 140 budynków

Tuchów

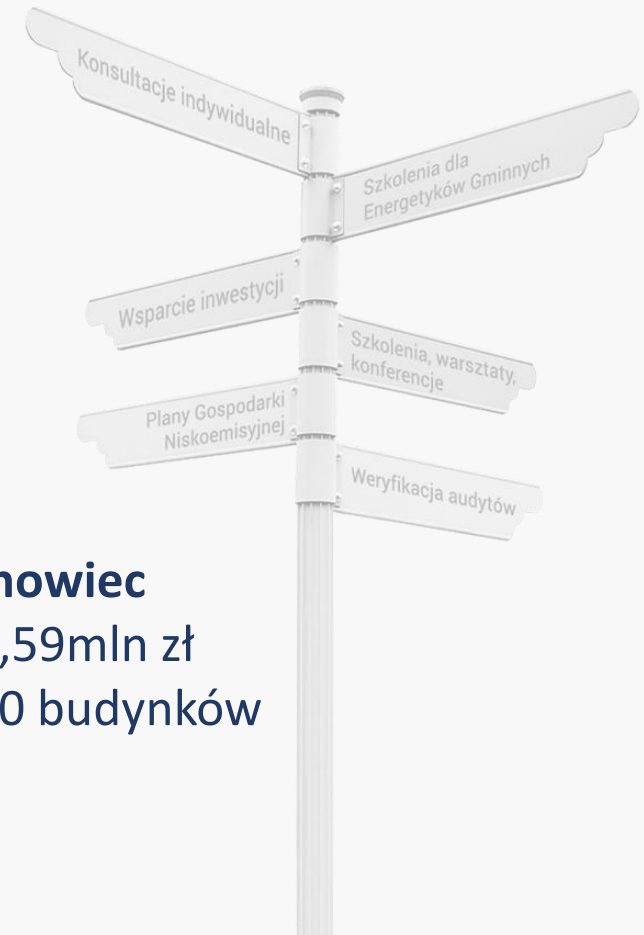
- Porozumienie - 07.2020
- 6,4 mln zł
- 121 budynków

Rybnik

- Porozumienie – 10.2020
- 5,3 mln zł
- 100 budynków

Sosnowiec

- 1,59mln zł
- 30 budynków

Kontakt w sprawie programu

Departament Gospodarki Niskoemisyjnej
w Ministerstwie Rozwoju

email: termomodernizacja@mr.gov.pl

www: <https://www.gov.pl/web/rozwoj/stop-smog>

Marcin Jaczewski, tel. 22 411 92 49, email: marcin.jaczewski@mr.gov.pl

Przemek Hofman, tel. 22 411 92 40, email: przemyslaw.hofman@mr.gov.pl

Dziękuję za uwagę

e-mail: doradztwo@wfos.gdansk.pl

www.doradztwo-energetyczne.gov.pl

www.nfosigw.gov.pl/o-nfosigw/doradztwo-energetyczne

